

Son günlerdeki Sansür Tartışmaları Üzerine Uluslararası Sanat Eleştirmenleri Derneği (AICA) Türkiye Şubesi'nden Kamuoyuna Duyuru

Son günlerde sanat çevresinde tartışılan, bir sanatçı ve bir müze arasında gerçekleşen olay üzerine AICA Türkiye açıklama yapmak gereği duymuştur.

Sansür, AICA International'ın, dolayısıyla AICA Türkiye'nin en duyarlı olduğu konuların başında gelmektedir. Yaklaşık yetmiş ülkede örgütlenmiş olan AICA'nın şubeleri, ülkelerinde karşılaştıkları sansür olaylarına hem tepki vermekle hem de söz konusu olayı Paris'te bulunan merkez yönetime bildirerek uluslararası boyuta taşımakla yükümlüdür. Bu doğrultuda son günlerde tartışılan ve çeşitli görüşlere göre sansür olarak nitelendirilen, bir müze ve bir sanatçı arasında gerçekleşen olay AICA Türkiye tarafından da dikkate alınarak değerlendirilmiştir.

Olayın taraflarından olan müze, eğitim programlarına fon sağlamak için bir müzayede organize etmiş ve bu çerçevede yalnızca davetiye ile çağırılan misafirlerin katıldığı, kamuya açık olmayan bir etkinlik düzenlemiştir. Söz konusu müzayede için çeşitli sanatçılardan satılabilecek tasarımlar veya sanat işleri talep edilmiş, sanatçılar da davetlilerin satın almasına yönelik işler üreterek müzeye hibe etmişlerdir.

Bu çerçevede gerçekleşen organizasyon esnasında bir sanatçı ile müze arasında üretilen iş hakkında anlaşmazlık çıkmış, sanatçının basın bildirisine göre müze tarafından sanatçıya iş üzerinde değişikliklere gidilmesi tavsiye edilmiş, sanatçı da bunu kabul etmemiş ve sanatçının değerli emeğini harcayarak ürettiği sanat işi kurumun basın açıklamasına göre müzenin vizyonu ve amaçlarına uygun bulunmadığı için müzayede sorumluları tarafından organizasyona dahil edilmemiştir.

AICA Türkiye, söz konusu olayı yukarıdaki koşullardan dolayı sansür çerçevesinde değerlendirmeyi uygun görmemiştir. Zira organizasyonun, kamuya açık bir sergiden uzak, davet usulü düzenlenen bir müzayede olduğu ve doğası gereği salt satışa yönelik bir kaygı güttüğü görülmektedir. Buna karşın her türlü sanat organizasyonunda, sanatçının haklarının ve emeğinin gözetilmesi ve sanatçının kendini ifade ediş biçimine tam özgürlük verilmesi dikkat edilmesi gereken hususların başında gelir. Bu doğrultuda, küratöryel seçimlerin projenin amaçları doğrultusunda dikkatle oluşturulmasının, kurumlar ile sanatçılar arasında sağlıklı bir iletişimin sağlanmasının, projenin çerçevesinin detaylandırılmasının, bu detaylar üzerinde taraflarca yazılı mutabakata varılmasının ve tarafların karşılıklı haklarını koruyacak yazılı anlaşmaların gerekliliği açıktır. AICA Türkiye söz konusu anlaşmazlığın bu temel koşulların sağlanmamasından kaynaklandığına inanmaktadır.

Kamuoyuna duyurulur.

AICA Türkiye Yönetim Kurulu